

S2E17. Nytårsspecial: Året der gik med #Metoo og flyden- de køn

"Og så sagde du også noget andet lige før, Louise, som jeg simpelthen synes var så interessant. Du siger, "fris til." I resten af dit liv er du ikke passiv. Lige dér vil du fris til og vælges til, og det er måske det, der er nøglen til noget af vores kærlighedsforståelse lige nu."

"Vi har brug for den der manderevolution, og det kunne godt være det der med, "Hvorfor er der en regel for, hvad der er kvindetøj, når der ikke er en regel den anden vej?"

"Så jeg tror, vi skal forstå seksualiteten som noget, som bevæger sig hele tiden, og på det sted, vi er i menneskehedens historie og i en vestlig verden, er der da heldigvis sket en rummeliggørelsen af anderledes former for seksualitet."

Louise: Igennem 16 afsnit har kulturhistoriker Mette Byriel-Thygesen og jeg selv forsøgt at blive klogere på en række fænomener og spørgsmål, som på forskellig vis har fyldt i seksualitets- og kønsdebatten i 2021. Vi har været omkring alt fra #Detbaremaver, som jo var den her crop top-gate, der satte gang i en debat om regulering og seksualisering af kvinders påklædning og kvinders kroppe.

"Og Jytte, nu var du jo på Louises alder i 1970. Har du gennem dit liv oplevet at få besked på at se ud på en bestemt måde?"

"Ork, ja!"

"Når jeg siger "lige," siger I "løn"! Ligeløn!"

Louise: Vi har været forbi ligelønsdebatten.

"Wow."

"Hvorfor siger du wow?"

"Jamen, jeg blev helt rørt og fik tårer i øjnene. Sorry. Stil spørgsmålet. Det var vildt."

Louise: Faderskabets kulturhistorie,

"At den første gut starter med at sige, "Jeg prøver at være kærlig, og jeg prøver at være på." Jeg tror i virkeligheden, det er den bedste overskrift på den her gigantiske revolution. Vi talte jo med Svend Åge Madsen, som er psykolog og forsker ekstremt meget i køn og mænds omsorg, og han siger jo, at den største revolution, der har fundet sted de sidste tyve år, det er, at mænd er gået fra at have en familie til at være en familie."

"Vil I prøve at beskrive, hvad I ser på billedet her?"

"Jeg synes, at du skal få Denise til at beskrive det."

Louise: Vi har haft besøg af to Side 9-piger fra hver sin generation.

"Wauw! Altså, jeg ser en smuk, smilende ung kvinde med en flot krop og struttende bryster, der går ude på stranden og er stolt og glad over, hvem hun er. Og hun ser virkelig frigjort ud."

Louise: Og man kan sige, at målet har været at forstå, hvorfor vi står, hvor vi gør i dag, hvilke spørgsmål der fylder i min generation, og hvordan vores forhold til sex og seksualitet, køn og krop og skam og fordomme ikke mindst er blevet formet gennem århundreders kulturhistorie. Nu går året 2021 på hæld, og her i allersidste episode af Sexhundredetallet sæson to er det blevet tid til at samle op på året, der gik. Mit navn er Louise Lindblad. Velkommen til Sexhundredetallet.

Ja, og også velkommen her i studiet. Normalt er det jo kulturhistoriker Mette Byriel-Thygesen, der sidder i den stol, hvor jeg gør lige nu. Hun er på barsel. Heldigvis er jeg i helt vildt godt selskab i dag. Velkommen til jer tre og godt nytår.

Niels Ulrik: Tak, i lige måde.

Louise: Vi starter lige her fra mine fra min højre side. Med mig i studiet i dag har jeg Niels Ulrik Sørensen. Du er professor i ungdomsforskning. Vi har Lars Henriksen. Du er forperson for Copenhagen Pride. Og så er du også, som vi lige talte om her, inden vi startede, bogaktuel med bogen, der hedder "Bøssernes Danmarkshistorie 1900-2020." Og det er du sammen med min tredje gæst i dag, som er dig... Nu har jeg skrevet først Chantal al Arab.

Anders: Det er helt korrekt.

Louise: Og nogle kender dig måske fra dragperformancegruppen Veninderne. Du optræder jo også af og til i skikkelse af historikeren Anders Larsen?

Anders: Ja, det er det hænder.

Louise: Og altså nu kan lytterne jo ikke se dig i dag...

Anders: Nej, men det ser fantastisk ud.

Louise: Det ser fantastisk ud. Baseret på dit outfit, så vil jeg måske sige, det er Anders, der sidder her i dag. Hvem er det, der sidder her i dag?

Anders: Ja, det er det nok... Ja, er det fugl eller fisk? Det er et eller andet sted imellem. Nej, det er nok Anders, der sidder her. Der var ikke helt tid og råd til at komme ned i nylon.

Louise: Hvad er det, der afgør, om du optræder som Anders eller Chantal.

Anders: Det er nok mængden af lycra og nylon, jeg er spændt ind i, og så hvor meget kit, der er blevet smurt i sprækkerne.

Louise: Helt klart. Velkommen til jer alle tre.

Lars: Tak.

Louise: Vi skal jo samle op på året, der er gået. Prøve at samle op på året, der er gået. Det er en meget, meget stor ting, jeg har bedt jer om at komme herind og gøre i dag. Men jeg kunne godt lige tænke mig til en start at høre jer - I får lov til at uddybe senere - men det første ord, der dukker op i jeres hoveder, når jeg siger "2021". Og vi tænker jo altid i køn og seksualitet og sex i det her program. Det første ord, der dukker op i jeres hoved - har I et bud?

Niels Ulrik: Kulturforandring, vil jeg sige. Det var to ord.

Anders: Ja, altså jeg tror også, jeg har to. Jeg har MeToo.

Lars: Nå ja, jeg sad og ventede på nummer to, for det er jo efterhånden blevet til et for mig. Jeg bliver lidt tættere på hjem og siger World Pride, fordi det var virkelig, virkelig fedt, at det lykkedes at afvikle det i år. Og så vil jeg faktisk også sige øremærket barsel.

Louise: Ja, det første jeg har skrevet på min på min lille liste over ting, vi skal igennem, det er også MeToo, herunder sexismen og krænkelserkultur. Og det har jeg skrevet på som det første, fordi året 2021 faktisk sådan lidt symbolsk startede ud med, at den her meget debatterede samtykkelovgivning trådte i kraft på årets første dag.

"Min mors generation af kvinder kæmpede for retten til fri abort. Min generation af kvinder har kæmpet for en samtykkelov. Begge dele handler om retten til vores egen krop."

Louise: Ja, som det lød her fra Enhedslistens retsordfører Rosa Lund i folketingsalen, da den nye voldtægtslov blev vedtaget. Og samtykkeloven kommer jo i kølevandet, kan man godt sige, på MeToo-bevægelsen.

"Jeg var lige startet i Danmarks Radio. Vi skulle til julefrokost, og jeg havde glædet mig. Og så kommer der den her store tv-kanon op, tager fat i min arm og siger, "Hvis du ikke går med ud og sutter min pik, så fucking ødelægger jeg din karriere. Så ødelægger jeg dig."

Louise: Der jo først sådan for alvor blev sat skub i, da Sofie Linde, som vi hørte her, holdt sin nu historiske tale til Zulu Comedy Awards i 2020. Og altså MeToo-bevægelsen, samtykkeloven - det handler jo i bund og grund om at ændre en kultur. Og det er en debat, der har fyldt også her i 2021. Vi får ikke tid til at gå i dybden med den her, men jeg er interesseret i at høre jer tre: Er der noget, som MeToo har lært jer enten personligt eller i jeres faglige virke, som jeg vil fremhæve her i dag?

Anders: Altså, jeg vil godt lægge ud med at sige, at når du siger, at det handler om krænkelserkultur, så vil jeg sige, at det handler om det nøjagtige modsatte. Jeg syntes faktisk, at vi bevæger os fra en krænkelserkultur, hvor krænkelser har været stiltiende

accepteret, til en kultur, hvor vi siger, at det vil vi ikke acceptere mere. Så måske er det en bevægelse fra en krænkelsekultur...

Louise: Et opgør mod det?

Anders: Lige præcis. Og så mod en respektkultur, hvor der er gensidig respekt. Jeg ved ikke, om jeg har lært noget nyt, så meget som jeg har lært noget, jeg allerede vidste. Og det er noget, jeg er blevet endnu mere bevidst om i arbejdet med den bog, jeg har skrevet sammen med Lars, der handler om bøssernes danmarkshistorie. Og det er netop, at forandring kommer ikke af sig selv. Tværtimod. Forandring kommer, når der er nogen, der er modige, når der er nogen, der træder frem på scenen, og der er nogen, der sætter ord på det, der er svært.

Niels Ulrik: Det syntes jeg var rigtig smukt. Og fra mit perspektiv kan man jo sige ift. lige præcis det, du taler om der, at der kan man måske føje noget til forståelsen af nutidens ungdom. Nu ved jeg godt, den her proces ikke bare har været et ungdomsfænomen, men det har også været et ungdomsfænomen.

Louise: Ja, og det blev vel også rimelig meget ført an af... Sofie Linde er en forholdsvis ung kvinde. Der var praktikanter, der stod frem helt i begyndelsen. Altså, det er ført an af ungdom og de yngre kvinder især.

Niels Ulrik: Det synes jeg er vældig interessant, fordi det er nogle unge, som skubber til normer, skubber til hierarkier, skubber til positioner, og det er interessant i forhold til den generelle fortælling om nutidens ungdom, som jo i vid udstrækning har været, at det er nogen, der efterlever normerne, er pæne og vil gøre alting så godt som overhovedet muligt og gerne vil være perfekte og så videre og gerne vil leve op til samfundets normer. Nu ser vi her så eksempler på unge, der tager historien i hånden og skubber til den, skubber til normerne. Og det er jo et udtryk for mod. Det er et udtryk for at stille sig frem på øretævernes holdeplads. Så der ser vi nogle unge med agens, med handlekraft.

Louise: Ja. Og jeg kan godt genkende det billede, du siger...

Niels Ulrik: Okay, men du så ud, som om du var ved at slukke. Det var derfor, jeg stoppede.

Louise: Nej, jeg slukker ikke for det.

Niels Ulrik: Jeg troede, der skulle være musik eller sådan noget, så derfor byggede jeg ligesom op, og så sluttede jeg.

Louise: Det havde ellers været perfekt, hvis jeg lige kunne spille musikken der.

Niels Ulrik: Doing!

Anders: En MeToo-jingle.

Niels Ulrik: Okay, du sidder bare sådan, det skal jeg lige...

Louise: Det er sådan her, jeg sidder.

Niels Ulrik: Ja, okay, det er sådan, du sidder. Ha ha!

Louise: Jeg ville sige, at jeg kan godt genkende det, du siger med, at vi havde også talt meget om en ungdom med en perfektionskultur og nogle, der gerne vil leve op til nogle ting og sådan noget, og så kom opgøret. Men på den anden side må jeg altså også bare sige, at jeg falder tit på røven over dem, der især er lidt yngre end mig selv, og hvordan det kan virke til, at de har en eller anden særlig evne til fra en meget tidlig alder at vide, hvad de står for. De er politisk bevidste. De har et etisk og moralsk kompas, som jeg ikke havde, da jeg var 15 år. Er det en helt forkert opfattelse af ungdommen, som jeg sidder med der?

Niels Ulrik: Altså ja, ungdommen i ental, tænker man. Når man taler om ungdommen, er man nødt til også at tale om ungdommen i flertal. Der er jo nogle unge i dag, som er opdraget meget tidligt med at udvikle et sprog, med at forholde sig, med at reflektere, som gør, at de kan stå i verden og tale i verden på nogle andre måder, end især man kunne, da jeg var ung, men faktisk også du kunne, da du var ung. Vi har jo en opdragelseskultur, som har forandret sig. Forældreskabet har forandret sig utroligt meget de sid-

ste 20-30 år. Man er gået fra at være autoriteter, der satte ramme, til at blive ressourcepersoner, som man som barn og ung reflekterer sammen med. Og det skaber en anden type refleksivitet. Og det skaber en anden type... Måske kan man sige en slags tidlig voksengørelse, i hvert fald i forhold til nogle sproglige og nogle refleksive repertoarer hos nogle unge.

Men det er jo ikke alle unge, der vokser op med det, som nu er blevet det normative ideal for forældreskabet. Det er jo dem, der ligesom har forældre, der er fremme i skoene, og som har ressourcer. Så ja, for nogle unge gør dette sig gældende. Og de er et sted, hvor jeg ikke engang er nået til at være endnu i hvert fald i forhold til det refleksive og det sproglige. Men det gør sig ikke gældende for alle unge. Unge er forskellige og har forskellige opvækstvilkår, og de kan noget forskelligt.

Anders: Og ja, altså der er jo mange forskellige måder at være ung på. Der er mange, der godt kan lide at putte unge ind i kasser og sige, at alt efter hvor gammel man er, så er man enten generation X eller generation Y og så de helt unge, der er generation Z eller zillennials. Det, jeg synes, der karakteriserer dem, som vi omtaler som de unge lige nu, det er, at de er på mange måder pragmatiske drømmere. De har evnen til at forestille sig en verden, der er bedre end den, de lever i, og så sige, "Nu har vi forestillet os den. Der skal vi hen." Og på mange måder ligner de egentlig lidt 68'erne, synes jeg.

Louise: Hvordan det?

Anders: Jamen, jeg ser så meget i den tid, vi lever i, der ligner perioden omkring ungdomsoprøret. Både den måde, de i gåseøjne "gamle" taler om de unge som nogle der er forvildede, og nogle der er farlige og nogle gange bliver gjort til klovne og bliver gjort til fjollede. Men også i de her store massebevægelser. Nogle af dem ser man globalt. Nogle af dem er i USA. Altså, man så først March For Our Lives og så senere Black Lives Matter og så MeToo som tre massebevægelser, der kom og på mange måder hang sammen med hinanden og trækker tråde ind i populærkulturen, på samme måde som 68'ernes generation også gjorde. Og på samme måde som 68'erne også på mange måder var et frihedsprojekt, hvor man skulle frigøre kroppen og frigøre sindet, så ser jeg nogle af de samme ting. Og så er der også nogle andre ting med sådan noget med astrologi og "nu skal vi prøve at frigøre sindet gennem psykedelia" og sådan noget, som jeg faktisk også ser i vores samtid. Så jeg ser nogle paralleller. Nu er jeg jo, når jeg ikke går i kjoler, historiker, og jeg synes, det er spændende at se på nogle tidsstrømninger

eller en tidsånd og se på, hvordan det, vi ser nu, ligner lidt det, vi ser i 68'er-generationen, og faktisk også noget af det, vi så med de kulturradikale i 30'erne og måske også så med det moderne gennembrud. Det er, som om der kommer nogle bølger af "Nu skal vi gøre op med nogle normer." Og mange af normerne handler i bund og grund om vores krop, og hvordan vi forstår kroppen.

Niels Ulrik: Det synes jeg er nogle interessante paralleller, du snakker om dér. Især synes jeg, det er sjovt, fordi vi indtil for ganske få år siden efterlyste et ungdomsoprør. Vi efterlyste unge, der tog stilling, og som ville noget med samfundet, og som på en eller anden måde skulle mime det, der er sket i '68. Jeg kommer selv fra en generation, der blev kaldt Nå-generationen. Vi havde sgu ikke noget ungdomsoprør. Vi havde ikke nogen samlet vision for samfundet. Da vi ligesom skulle ud i verden, brød muren sammen, og alle ideologier brød sammen. Og vi havde en orienteringsløshed, kan man sige, og bare et ønske om at finde et eller andet sted at stå. Så den der idé om, at der kommer et ungdomsoprør i hver generation, og at hver generation skal løsrive sig. den er forfejlet. Men vi har ikke desto mindre gjort det til sådan en figur for, hvordan det rigtige ungdomsliv skal se ud. Og det har vi efterlyst i nogle år. Og nu hvor vi ser en eller anden form for mobilisering, så synes vi, det er lidt forkert og lidt mærkeligt, og så bliver de unge lige pludselig farlige igen.

Jeg synes både, der er paralleller, som du siger. Jeg synes også, der er forskelle. Fordi en af de udfordringer, unge i dag ser, som var anderledes end i '68, er jo, at man har en oplevelse af at være løsrevet fra klasse, fra køn og social baggrund og sted og så videre. Det er ligesom en del af den dominerende fortælling om det at være menneske i dag. Og noget af det, man bakser med, det er ligesom at skulle stå alene. Og så er det samtidig med, at man står alene og skal have ansvaret for sit liv og skal folde det ud, så er der et eller andet sted underliggende nogle meget snævre normer for, hvordan man skal leve sit liv. Så der er en orientering mod nye fællesskaber, tror jeg. Og det syntes jeg er det nye. Og det var jo faktisk også noget af det, man så i '68: Et forsøg på at mobilisere sig i fællesskab på tværs af de fællesskaber, der var givet én qua ens opvækst.

Louise: Jeg vil lige samles op på noget, du sagde, Anders. Nu kan ikke huske det ordret, men en evne til at forestille sig noget eller forestille sig et sted, man skal hen.

Anders: Ja, jeg kaldte dem pragmatiske drømmere. Altså, de har evnen til at forestille sig en bedre verden, og de har også svar på, hvordan vi kommer derhen.

Louise: Har historien så vist os, om det nytter noget?

Anders: Det har historien i allerhøjeste grad vist os. Hvis ikke man tør at drømme om en bedre verden, så kommer man ikke nogen steder hen. Nu kan jeg jo kun tale fra mit eget ståsted, som er det projekt, som Lars og jeg har lavet. Hvis ikke der var nogen, der havde turdet at drømme om, at bøsser skulle ligestilles i samfundet, så var det ikke kommet af sig selv. Vi kan ikke læne os tilbage og tro, at fremskridt kommer af sig selv, eller at fremskridt og forandring er det samme. Tværtimod. Vi kan ikke læne os tilbage og tro på et dansk frisind. Det har Lars og jeg faktisk ikke kunnet finde nogen steder i kildematerialet. Tværtimod. Vi har set, at alt, hvad der er kommet af forandring, er kommet på trods. Det har været, fordi der var nogle, der blev anset som lidt fjollede og drømmere og potentielt farlige, der stillede sig ud på øretævernes holdeplads og sagde, "Det her er ikke i orden. Det er ikke i orden, vi ikke står lige med alle andre. Det er ikke i orden, at vi ikke har de samme rettigheder. Det er ikke i orden, at vi bliver tævet eller chikaneret af politiet, eller at der er en virus, der slår os ihjel, og at regeringen ikke gør noget ved det." Det er derfor, der kom forandring. Ikke fordi der var et ønske for det i samfundet. Så vi må forstå, at det altid nytter noget at drømme om en bedre verden. Selvfølgelig møder man en masse modstand, og man bliver rigtig tit latterliggjort for at drømme. Men hvis man drømmer, så kan man sige, "Vi vil gerne i den her retning," og så kan man begynde at gå derhen af.

Louise: Du lytter til Sexhundredetallet. De næste ord som jeg har noteret mig som særligt relevante - og det er heller ikke igen kun specifikt i 2021, det er også i 2021 - det er i LGBT+ regi. Det er flydende seksualitet, flydende kønsidentitet. Altså det her med i bund og grund at se køn og seksualitet som sådan et spektrum frem for de her snævre kasser, vi ellers har set det som. Og så har jeg tænkt på, at mens langt de fleste i 2021 ved, hvad MeToo, som vi talte om, betyder, så tænker jeg, at det står lidt anderledes til med de her mange begreber, som ligesådan glider ind i vores sprog i de her år. Altså, bare lige for at nævne nogle: nonbinær, polyamourøs, panseksuel, ciskønnet, queer. Er det her en af vores tids største generationskløfter? Hvad tror I?

Lars: Jeg tror altid, der har været en kløft eller en manglende forståelse mellem generationer for nogle nye strømninger og så videre. Jeg kan blive lidt overrasket over, at folk har så svært ved at tage ansvar for også selv ligesom at følge med tiden. Der var en,

der sagde til mig for nylig, at vi opdaterer alle sammen vores telefon en gang om måneden, men det er utroligt svært at opdatere os selv på tidens nye strømninger. Og det synes jeg jo, at vi har et ansvar for allesammen også at gøre og ikke bare sidde og sige, "Det dér forstår jeg ikke, og nu er jeg blevet så gammel, så det kendte vi ikke til, da jeg var ung." Det er ikke nødvendigvis LGBT-samfundets eller ungdommens ansvar, at vi, der er ældre, skal vide noget om det her. Det er altså vores ansvar.

Anders: Og så kan man sige, at det er jo ikke en ny ting. Det, der er nyt, det er, at vi er holdt op med at slå dem, der var anderledes, ihjel, for eksempel, eller sætte dem i fængsel eller putte dem på psykiatriske institutioner. Folk, der har haft flydende køn eller flydende seksualitet har altid eksisteret. Det er jo igen - for at vende tilbage til vores bogprojekt... Altså, hvis man går tilbage og ser de sidste 120 år: Der har været bøsser, der har været transkønnede, der har været folk, der har været i alle mulige andre spektrere og kasser. Det, der har ændret sig, det er, at indtil for ganske nylig, der blev den slags mennesker udraderet. Så det er ikke, at sådan nogle som Lars og mig er nogle nymodens nogle. Det er bare det, at vi har fået lov til at leve.

Lars: Og så ligger der måske også... Altså, nu sammenlignede du med '68 før. Indtil man begynder at definere homoseksualitet som noget muligvis medfødt eller som muligvis noget andet, der var homoseksualitet i høj grad noget, man gjorde, frem for noget, man var. Og så fik man sådan et forklaringsbehov, som så førte til, at så prøvede læger at forklare, hvor homoseksualitet kom fra. Så blev det en psykiatrisk diagnose. Så prøvede jurister at gøre det, så blev det en kriminel lovovertrædelse. Så forsøgt det nogle andre og så videre. Men man har hele tiden sådan kassetænkt omkring det her. Og måske er det her i virkeligheden en slags tilbagevenden til en situation, der minder om den, vi havde, hvor seksualitet var noget, vi gjorde, frem for noget, vi var. At man kan prøve sig selv af på alle mulige måder, og man er ikke defineret ved sin praksis, men i højere grad ved alle mulige andre ting end ens seksuelle praksis. Altså, jeg har jo tit sagt, at da jeg sprang ud, det accepterede folk sådan set fint, at nu var jeg bøsse. Men hvis jeg var kommet et år efter og havde sagt, "Det er jeg forresten ikke alligevel," så tror jeg ikke, nogen havde købt den, fordi kasserne var vigtige for folk. Og der er det, at jeg oplever, de unge i dag gør oprør imod den der faste definition, at andre mennesker har ret til at definere dig og fastholde dig i noget, men at du i virkeligheden påberåber sig retten til at prøve sig selv af og forelske dig i mennesker frem for et køn eller en seksualitet.

Louise: Oplever du også det, Niels Ulrik?

Niels Ulrik: Jamen, på mange måder er jeg enig, også det dér med det flydende og det bevægelige - i hvert fald opgøret med de store dikotomier. Det er der ingen tvivl om, at det vi er på vej til at se på mange måder. Samtidig har jeg også... Altså, det er måske mere et spørgsmål, fordi jeg synes samtidig, at mange af de der kasser, mange de identitetskategorier, mange af de der kategorier, du startede med at nævne, det er jo også en form for identitetskategorier, det er jo også en form for identitetskasser. Så samtidig med at der er noget, der er flydende, så er der også noget, der bliver låst fast igen. Man kan sige, der er en højere grad differentiering af muligheder. Der flere muligheder. Men hele det der med at sætte på begreb "Hvem er jeg? Hvad for en type køn er jeg? Hvad for en type seksualitet er jeg?" er jo på en eller anden måde en tilbagevenden til en form for identitetskategorier, men nogle kategorier, der har en højere grad af differentiering, og som ikke nødvendigvis er så hierarkisk opdelt, og som i hvert fald også gør op med kategorisering via dikotomier.

Nu ved jeg godt, det bliver måske lidt abstrakt, men bare for at sige, at jeg synes faktisk, vi ser en tilbagevenden fra et fokus på det at gøre og det at føle til at vende lidt tilbage til det der med at være - men med et større spektrum, flere muligheder for at være på forskellige måder. Men det er stadigvæk en form for låsen fast i identiteter med hensyn til køn og seksualitet.

Lars: Men oplever du ikke også i højere grad en demokratisering af debatten eller definitionsretten på den måde at forstå, at sociale medier giver nogle andre muligheder også for at mødes i nogle andre fællesskaber på tværs af geografi og så videre? Og at man rent faktisk ikke måske føler sig så ensom eller alene med enten en identitet eller en følelse eller en politisk holdning, eller hvad det nu kunne være. Og at man på den måde får inddraget nogle flere. Hvor måske, når du sammenligner før, Anders, med '68 og det moderne gennembrud og så videre, så har det været en lille avantgarde, der har diskuteret noget meget ekvivokt, mens resten af befolkningen måske ikke rigtig har vidst, det fandt sted, eller taget del i det. Jeg kan huske, spurgte min mor engang, "Hvor var I, du og far, egentlig henne under ungdomsoprøret?" Og så siger hun, "Det tror jeg gik lidt hen over hovedet på os. Vi havde travlt med at stifte familie og have en forretning og så videre." Det opdagede de ikke rigtig så meget. Selvfølgelig nød de godt bag-

efter af nogle af resultaterne. Men det var jo ikke dem, der boede i kollektiv og røg hash på Kulturministeriets trappe og så videre.

Niels Ulrik: Jeg synes, det er et spændende spørgsmål, og jeg er ikke sikker på... Vi taler om nu om forandring, og jeg startede egentlig med at sige kulturforandring og så videre. Og jeg er lidt i tvivl om, hvor bredt det her egentlig er forankret. Og jeg er faktisk også lidt i tvivl... Du snakker om det dér med, at det er op til alle at opdatere sig og finde ud af, hvor bevæger det sig hen. Men jeg tror bare ikke, det er alle, der er enige i den bevægelse. Så jeg tror, vi er et sted, hvor der er nogle brydninger, og der er lidt kamp om, hvor er det egentlig, vores kultur skal bevæge sig hen. Jeg tror, der er en del, der føler sig fremmedgjort over alle de her kategorier. Der er en del, der føler, at det er ikke der, vi vil hen. Fordi det aftegner en mulighedshorisont, og det aftegner på mange måder et mere refleksivt liv, kan man sige, hvor man har mulighed for at bevæge sig og flyde. Men der er mange, der har brug for et mere simpelt liv. Der er mange, der brug for at reflektere mindre, og som ikke vil de her forandringer. Så jeg er lidt i tvivl om, hvor bredt forankret det egentlig er. Jeg tror, det er med til at bevæge vores kultur og vores samfund...

Lars: Jo, og jeg tror, at det jeg mener, når jeg siger at opdatere sig selv, det er måske bare ikke nødvendigvis at være enig, men at kende modstanderens udgangspunkt. Hvad er det for en diskussion, jeg overhovedet er en del af, og hvad er det for nogle strømninger, der er. Man kan godt interessere sig for det, man ikke går ind for.

Niels Ulrik: Det er jeg enig med dig i, men det er jo også på en eller anden måde at anerkende præmissen for en diskussion og en forandringsproces, man helst ikke vil anerkende præmissen for.

Anders: Ja, men man kan sige det samme om bøssers rettigheder.

Niels Ulrik: Ja, helt sikkert.

Anders: Hvis vi tager tilbage til 60'erne og ser på lovgivningen omkring "den grimme lov". Langt de fleste danskere syntes faktisk, at det der bøsseri var noget rigtigt, rigtigt snavs, og syntes ikke, at bøsser skulle have rettigheder. Vi kan se det samme registreret partnerskab. Det var faktisk også kontroversielt. Forandring kommer ikke af sig selv,

og nogle gange er der nogle, der må stille sig på øretævernes holdeplads og sige, "Vi kræver faktisk at være ligestillet." Lige nu når man ser på MeToo, så har det været især kvinder, der har sagt, "Vi vil ikke rages på." Når man ser på det her med køn, så er det alle dem, der ikke falder ind i sådan en binær/cis/hetero forståelse, der siger, "Vi vil faktisk gerne ligestilles med alle andre i samfundet." Og længere er den ikke.

Niels Ulrik: Jeg er sådan set helt enig. Det er bare også igen for at påpege, at vi talte lige før om det der med, at vi havde et selvbillede af, at vi var meget frisindede, og vi havde et selvbillede af, at vi har ligestilling... Så siger jeg: Ja, måske har vi det selvbillede, men det er ikke ensbetydende med, at alle går inden for yderligere forandringer. Det tror jeg ikke, alle nødvendigvis gør.

Louise: Og kan I forstå, at nogen føler, hele den her snak inden for identitetspolitik er en svær størrelse at gå ind i? Netop fordi hvis nu jeg er uenig med dig, Lars, så føles det måske som dig som person, jeg går imod, og ikke lige så meget dine holdninger, jeg går imod.

Lars: Men det kan jo også være mig som person, fordi det kan jo påvirke min evne eller mine forudsætninger i livet, at man ønsker at begrænse mig enten lovgivningsmæssigt eller på andre måder.

Louise: Er det så ikke svært at være uenig med dig, hvis jeg ikke har lyst til at gå imod dig som menneske?

Lars: Jo, måske. Men måske kunne man også vende det om og sige: Kunne ikke alle stille sig selv det spørgsmål om den ligestilling, jeg beder om, overhovedet påvirker dem? Og hvis den ikke gør, så put det i pytteposen. Så vær dog ligeglad eller støt mig i, at den ligestilling skal jeg da have. Altså, rettigheder er jo ikke en definit størrelse, og at hvis flere får rettigheder får nogle andre færre. Hvis flere får rettigheder er der bare flere rettigheder og flere, der har dem. Det er nærmest ligesom kærlighed, at jo flere børn vi har, jo mere kærlighed har vi. Så på den måde er der jo ikke nogen, der taber i det her spil. Der er bare flere, der har ret.

Niels Ulrik: Men i den fortælling mangler du jo en magtanalyse. Der mangler du jo en fortælling om, at når man breder rettighederne ud, så breder man i princippet også privilegier ud.

Lars: Ja, og der er jo et godt, lille mundheld, der hedder, at når man er meget vant til sit privilegium, så føles ligestilling som undertrykkelse.

Niels Ulrik: Ja. Men man kan sige, at under alle omstændigheder så er det også en tænkning, der er med til at omfordele selvfølgeliggjorte privilegier og er med til at skubbe til hierarkier. Så det er jo ikke bare et spørgsmål om modstand mod rettigheder. Det er også en modstand mod, hvordan vores kultur er organiseret, og hvordan ressourcer er fordelt og så videre og så videre. Og det er jo en del af alt det her. Og der er jo nogle, som på en eller anden måde føler, at det her handler ikke bare om at give flere mennesker rettigheder, det handler også om på en eller anden måde at omfordele på nogle måder, man måske ikke forstår og end ikke er enige i.

Anders: Og så er der måske nogle, der skal lave om på sig selv, fordi de har gjort nogle ting historisk set, der har været besværlige for andre.

Louise: Hvordan, for eksempel?

Anders: Jamen, vi kan se på mange ting. Jeg synes, man kan lave en rigtig, rigtig god parallel til, hvordan racisme opererer. Man kan sige: Er du en heterosexist? Det ved jeg ikke. Det er jeg måske også. Jeg vil godt lave den påstand, at langt de fleste i Danmark er racister, fordi de er skabt af et racistisk samfund. Og jeg tror også, at langt de fleste i Danmark er heterosexister, fordi de faktisk er skabt af et meget, meget heterosexistisk samfund. Jeg tror, der er nogle ting, vi helt grundlæggende bliver nødt til at ændre i, hvordan vi praktiserer køn, praktiserer seksualitet i fremtiden.

Sådan noget som hvordan man underviser i seksualundervisningen i folkeskolen. Jeg er vokset op i en tid, hvor for det første lærte jeg, at når man var bøsse, så fik man aids og døde, og det var rigtig, rigtig slemt. Og for øvrigt får du ikke nogen børn. I må gerne være her, vi har ikke noget imod jer, men det er på vores nåde, I eksisterer. Jeg vil da håbe, at unge i dag vokser op i en folkeskole, hvor de lærer, at der er mange, mange måder at knalde på, og nogle af mænd, der knalder med mænd, og nogle af kvinder, der knalder med kvinder, og nogle er noget tredje eller fjerde eller femte, der knalder på en

tredje, fjerde eller femte måde. Og det allerallervigtigste ved sex er, at alle har det sjovt og nyder det og er sikre, mens de gør det. Så burde det ikke være længere, vel? Altså, der er nogle helt grundlæggende ting: Hvordan vi opdrager vores børn, hvordan vi går til lægen, hvordan vi kommer på hospitalet, hvordan vi er på vores arbejdsplads. På min arbejdsplads er det blevet helt normalt, at vi putter vores foretrukne pronominer i vores e-mail.

Louise: Ja, det har jeg også set, at faktisk en del, der har været i studiet her i løbet af de forskellige programserier, skriver det på deres bio på Instagram. Det er sådan en ting, der også er blevet indført flere steder. Og nu må jeg også lige spørge jer, fordi - med al respekt - I hører ikke til den helt unge generation mere. Og det gør jeg faktisk nærmest heller ikke selv. De helt unge tænker jeg på her. Kan I holde styr på alle de forskellige begreber, der er? Alle de forskellige stedord, man bruger? Altså, kan I holde styr på hele det her?

Lars: Jeg synes jo ikke, det er sværere end at spørge, "Kan jeg holde styr på navnene på de mennesker, jeg lærer at kende og møder, og som introducerer sig for mig?" Jeg kommer også en gang imellem til at huske galt med, hvad folk hedder, og så siger jeg, "Nej, undskyld. Det havde jeg glemt. Hvad er det nu, du hedder?" Og på samme måde kan man jo komme til at bruge et forkert pronomen. Så må man rette sig selv i stedet for insistere på retten til at fejlkønne mennesker. Det er jo der kæden hopper af. Og for mig er det at have mine pronominer i mit autosvar på min e-mail, for eksempel, eller at introducere mig med pronominer - det er et uskyldigt hensyn, som gør, at så gør jeg det også, så det ikke kun er et ansvar, der er lagt på dem, som sommetider oplever at blive fejlkønnet. Det oplever jeg sjældent. Men jeg har ikke noget problem med at være en del af det skjold, der ligesom gør, at nu alment gør vi det, så ikke kun dem, der har behovet, skal gøre opmærksom på sig selv, men vi alle sammen gør det.

Anders: Jeg vil bare sige, jeg fejlkønner da tit, fordi jeg kan jeg ikke se alt muligt med, hvordan folk føler sig. Når folk siger, "Undskyld, du bruger det forkerte stedord om mig," så siger jeg, "Tak, fordi du retter mig." I stedet for at sige, "Uh!" og blive akavet, så siger jeg bare, "Tak. Det er jeg faktisk glad for, at du lige gør mig opmærksom på. Jeg kan gøre det bedre."

Niels Ulrik: Og så vil jeg gerne lige understrege, at selvom vi nu taler om kulturelle forandringer og det her som et eksempel på kulturelle forandringer, der kræver noget af os, så må man jo heller ikke glemme, at selv blandt de unge, så er det jo langt en overvejende majoritet af unge, som oplever sig selv som ciskønnede og også som heteroseksuelle. Og der er en helt anden problemstilling, som man går og bakser med, som handler om: Er jeg nu dreng nok? Er jeg nu pige nok? Det er der rigtig mange unge, der går og bakser med. Så de her kulturforandringer er heller ikke nået længere end som så. Og måske er det ikke dem, vi skal udpege som det mest udfordrende for os. Det mest udfordrende er faktisk mere, altså også hvis man kigger statistisk på det, at vi stadigvæk har en kultur, hvor der er rigtig mange, der bakser med det der med at blive afkodet som en "rigtig dreng." Og rigtig mange, der som piger bakser med at blive afkodet som "rigtige piger," og hvor hovedparten identificerer sig med det at være ciskønnede og heteroseksuelle.

Anders: Jeg vil da sige: Lad os da turde drømme om en fremtid, hvor alle unge vokser op og ved, at de er lige, som de skal være, ligegyldigt hvordan de identificerer sig selv.

Niels Ulrik: Det er jeg jo slet ikke uenig i. Det er bare noget med at få proportionerne på plads i forhold til, hvor stort et problem er det her? Altså, vi taler jo næsten om det, som om at nu kan man nærmest ikke gå ud i byen og finde ud af, hvilket køn folk har, hvilken alder de har, hvilken identitet de har. Men hvis man kigger bredt på det, så er det faktisk ikke sværere end som så.

Louise: Jeg hører, hvad du siger. Men når jeg så har skrevet her, at opgøret med for eksempel de to binære køn, mand/kvinde, er et af de største forandringer i vores kultur, ikke bare i år, men i måske det her århundreder - tænker du så ikke, at jeg har ret i det?

Niels Ulrik: Jo, det tænker i høj grad, du har ret i. Og jeg tænker, vi på vej ud i noget meget spændende. Og vi er på vej ud i noget, som faktisk kan gøre op med noget. Det, jeg egentlig bare adresserer, det er, hvor langt er vi?

Lars: Jo, men jeg tror altså også, at vi skal være en lille smule varsomme med at tale om det på den måde, for jeg oplever ikke noget opgør med det binære køn. Jeg oplever bare et bredere spektrum af køn, at køn er noget andet end det binære også. Men det betyder ikke, at det er forkert at være binær mand eller binær kvinde. Det betyder for-

håbentlig, at man kan gøre mand eller gøre kvinde på en lidt mere alsidig facon. Men jeg er også en ciskønnet mand. Jeg er så en ciskønnet, homoseksuel mand. Men der er ikke noget opgør i det her med retten til at være mand eller retten til at være kvinde. Men der skulle gerne være en frisættelse i, hvordan man udtrykker det køn, man har.

Niels Ulrik: Altså, det er jeg sådan set enig med dig i. Men der er alligevel nogle bevægelser i den måde, man taler og diskuterer på, som peger mod, at der måske kunne være nogle bevægelser på vej. Og det, jeg egentlig også forsøgte at sige, det var, at der er vi ikke endnu.

Louise: Du lytter til Sexhundredetallet. Jeg har prøvet at lave sådan en liste over årets lov, årets hashtag, årets citat. Og jeg kunne godt tænke mig, at I tre prøver at hjælpe mig med at komme med et bud på, hvad det kunne være. Og hvis vi starter med årets lov, så har jeg skrevet to oplagte, som vi også allerede har været inde på: Samtykkeloven og den her øremærkede barsel til fædre. Jeg ved ikke, om I har et tredje bud? Eller hvilken af de to synes I, vi skal notere som årets lov?

Lars: Altså, jeg synes i høj grad den øremærkede barsel til fædre. Det er mere et spørgsmål om for mig... Jeg synes også samtykkeloven var ekstremt vigtig. Nu kom den ligesom på årets første dag, så den har vi nu haft et stykke tid. Men man kan sige, forhåbentligt er det de færreste af os, der behøver at have en praksisændring på grund af den lov. Til gengæld er der nogle, der nyder større beskyttelse. Hvorimod jeg faktisk tror på, at den her øremærkede barsel kommer til at påvirke strukturer i samfundet i langt højere grad, fordi det rent faktisk kommer til at øge antallet af fædre, der går på barsel, og det vil sige får skabt nogle nye strukturer i familierne, en ny måde at se på familie på og ansvar og ansvarsfordeling og så videre. Og jeg tror meget på den her slags politiske tiltag for at skabe adfærdsforandring. Jeg tror også på kvoteringen til bestyrelsen og så videre. Og jeg ser det her som sådan et slags kvoteringstiltag: At vi ønsker at skabe mere ligestilling i samfundet, og det gør vi så, fordi det ikke kommer af sig selv, ved at skabe en lovgivning, der skaber forudsætningerne for det. Det synes jeg faktisk er ret fedt.

Og så vil jeg gerne... Når du nu spørger, om der er en anden lov, som jeg gerne vil trække frem, så er der faktisk en lov, jeg gerne vil trække frem, fordi den ikke blev til noget, fordi jeg synes, det er en skandale. Og det er, at der ikke kom den lovede lov om juridisk kønsskifte til transbørn. Det kan vi ikke være bekendt.

Louise: Det var den lov, som Mogens Jensen, ikke, til Priden...

Lars: I 2020 lovede, at den vil komme i løbet af det næste folketingsår, og den kom ikke, og den er heller ikke i lovkataloget nu.

Louise: Udskudt til næste år.

Lars: Ja. Og der skal man altså huske, at det er børneliv, det handler om, og der har man ikke vældig meget tid. Og det er børn, som vi ofrer i det her, som ikke får den beskyttelse og den tryghed i deres børneliv, som de har fortjent.

Anders: Man kunne måske sige, at hvis børnenes statsminister lytter med, så tænk også på de transkønnede børn, for de har også rettigheder.

Louise: Er I enige i, at det skal være øremærket barsel?

Niels Ulrik: Jeg synes, det ligger lidt langt væk fra mig, det her...

Louise: Det er også okay at sige.

Niels Ulrik: Men jeg har dog lige læst på forsiden af Politiken i dag, at sandsynligvis på grund af den nye voldtægtslov, så har der været en voldsom vækst i stigningen af anmeldelser af voldtægter. Og det siger jo også noget om, at på den måde virker den jo.

Louise: Og jeg tænker også, at hensigten med den var jo mere end en ny voldtægtslov. Det var jo også at ændre...

Niels Ulrik: Ja, apropos kulturelle bevægelser har der jo i lang tid været sådan en bevægelse, som handler om det der med samtykke, ikke kun i forbindelse med voldtægt, men også i forbindelse med fildeling af billeder og så videre. Så på den måde er det jo toppen af et stort isbjerg, som ikke bliver mindre qua digitaliseringen af vores måde at være sammen med hinanden på. Så set fra et ungdomssynspunkt og hvad, der er drevet frem af at kræfter i ungdommen, så vil jeg sige, at den samtykkelovgivning ikke er uvæsentlig.

Lars: Over hovedet ikke.

Anders: Slet ikke.

Louise: Jeg vil i hvert fald sige, at den har godt nok blandt mine venner i min omgangskreds virkelig sat gang i en refleksion over, hvor grænserne skal gå, bør gå, tidligere har gået, hvad der er sket i vores seksuelle liv, da vi var yngre. Den har virkelig sat bevægelse i nogle ting for mig helt personligt.

Lars: Og på den måde er der jo en bevidstgørelse i det her. Jeg tror også, at når du refererer til den her undersøgelse af flere anmeldelser, så handler det om bevidstgørelse. Der kom en stor undersøgelse i løbet af året af LGBT-unges oplevelser i grundskolen, som viste, at rigtig mange blev mobbet og krænket og så videre, men også at rigtig mange af dem faktisk ikke var klar over, at det, de blev udsat for, faktisk var vold og kunne falde under en voldsparagraf, men egentlig fandt sig i det, fordi man havde slet ikke bevidstheden om, at man ikke behøvede at finde sig i de ting, som man blev udsat for. Og på den måde tror jeg, at jo mere vi taler om disse ting, jo større bevidsthed kommer der, jo flere tør anmelde, jo bedre bliver det efterforsket af politiet, jo flere sager bliver der rejst af anklagemyndigheden og så videre. Og det fører til en strukturforandring.

Niels Ulrik: Og jeg kan i den forbindelse med glæde sige, at vi for ikke ret lang tid siden har fået i Center for Ungdomsforskning, at Videnskabsrådet i Sverige har været med til at give os og Göteborgs Universitet penge til en undersøgelse, der netop skal undersøge LGBT-unges oplevelse af chikane og vold og diskrimination i folkeskolen, hvor vi laver et komparativt studie af folkeskolen i Sverige og folkeskolen i Danmark. Det er et kvalitativt studie. Det er ikke et bredt studie. Men vi vil lave interviews, og vi vil gentage interviews. Vi vil blandt andet se på faktisk noget af det, vi snakkede om her før jinglen: Hvad er det for nogle handlestrategier, som man kan anlægge, og som bliver anlagt? Og hvad betyder de institutionelle rammesætninger for, hvilke handlestrategier man har? Fordi et er det der med, hvad ungdommen selv kan gøre i forhold til at skabe forandringer. Noget andet er, hvad vi som voksensamfund kan være med til at facilitere gennem de institutionelle rammesætninger, som vi sætter. Så det glæder jeg mig rigtig meget til.

Lars: Megaspændende! Fedt!

Louise: Vi skal videre til årets hashtag, har jeg skrevet. Og der nævnte jeg også helt i starten i introen #Detbaremaver. Kan I huske den? Et ret nyt hashtag lige bag jer. Har I set den?

Nej.

Det er i forbindelse med den her nye dokumentar om overgreb og sexisme på TV2, der er begyndt at florere er hashtag, der står lige bag jer. Det skal være en opbakning til de her 11 kvinder, der er med i dokumentaren. Den har også skrevet på. Og så skrevet - altså, det virker jo som en gentagelse, men jeg har skrevet #MeToo, fordi det også bare stadig er et meget stort hashtag. Ganske kort: Hvad tænker I om de tre?

Anders: Gode bud. Altså, jeg tænker, at sådan noget som #LigelønNu kunne også være skrevet på. Altså, det er jo sådan, at hvis vi ser på de historiske kvindefag, så er det sådan, at de er forfordelt - i hvert fald hvis man bruger forfordelt, som man gør i min generation - i forhold til en masse traditionelle mandefag. Og det er jo skammeligt, synes jeg, som et samfund, at vi har skabt nogle strukturer, hvor der er nogen, der qua deres job ikke bliver betalt for den uddannelseslængde og det ansvar, de har på deres job.

Niels Ulrik: Der er et eller andet interessant i at tage det hashtag, tænker jeg fordi nu har vi talt rigtigt meget om det der med, hvordan vi driver kulturelle forandringer ved at begynde at tale på nye måder og føre nye former for diskussioner. Men det der med at trykke på nogle strukturelle knapper, det er jo også noget, der er med til at skabe kulturelle forandringer og forandringer i vores samfund. Så tjenestemandsløvgivningen, som du refererer til, kunne måske være et sted at trykke. Derfor går jeg måske lidt ind for #LigelønNu.

Louise: Det er rigtigt. Den havde jeg glemt. Den er vigtig.

Anders: Så til sidst er der et nyt gammelt hashtag.

Niels Ulrik: Du kan mange!

Anders: Jamen, prøv at høre, jeg er jo digitalt indfødt.

Lars: Social media queen.

Anders: Og man kan sige, at det jo ikke nødvendigvis i 2021, at det bliver født, men det har haft en opblomstring her i det seneste år, og det er jo #BlackLivesMatter. Jeg synes, det er så vigtigt, når vi taler om køn, at vi forstår, at køn eksisterer i en intersektion mellem seksualitet, social klasse, race og en hel masse andre sociale markører. Og det seneste år har skabt en helt ny bevidsthed om de her intersektioner, og det synes jeg faktisk er rigtig vigtigt, at vi lige smider i puljen.

Louise: Klart. Årets citat, har jeg skrevet på, men jeg kunne ikke rigtig komme på noget. Det eneste, jeg kom i tanker om, er et fra 2020:

"Sex er godt. Sex er sundt. Sundhedsstyrelsen går ind for sex. Vi er seksuelle væsner."

Louise: Altså sagt af dette års LGBT+-person, Søren Brostrøm, som vi også kender som direktør for Sundhedsstyrelsen. Kan I huske citat fra 2021, som I synes, vi skal bruge?

Anders: Jamen, der vil jeg faktisk gerne sige, at Søren Brostrøm siger faktisk, da han modtager en Danish Rainbow Award for at være årets LGBT-person, at "Jeg er bøsse. Jeg har altid været bøsse. Jeg har altid omtalt mig selv som bøsse, fordi det er jeg stolt af at være."

Louise: Ej, det er det, vi skal bruge. Det er rigtig. Ja!

Anders: Og han gik så vidt at sige, "Hvis jeg kunne blive født igen og havde valget, så ville jeg vælge at blive bøsse igen." Og det synes jeg simpelthen er så stærkt og så smukt, og jeg sad i salen med tårer i øjnene og tænkte, "Hvor ville jeg ønske, at da jeg havde været en lillebitte dreng, en meget lille feminin dreng, at jeg havde set én på fjernsynet, der havde sagt det til mig, fordi det havde jeg virkelig brug for at høre, da jeg var ti år gammel."

Niels Ulrik: Totalt fint!

"Jeg skænkede det aldrig en tanke, at da jeg lige pludselig stod og blev eksponeret, at så står jeg selvfølgelig ved, at jeg er bøsse. Jeg skænkede det aldrig en tanke."

Louise: Sagt i få sætninger, hvad vil I tage med fra dette år?

Anders: Jamen, jeg tror, jeg vil tage med mig, at jeg håber, at jeg går ind i 2022 og kommer til at dyrke meget mere sex med... det ved jeg ikke, én eller måske flere personer, som alle sammen gerne vil, har lyst til at være der, har sagt ja, forstår at vi er ligeværdige partnere og nyder det hele vejen igennem.

Lars: Jeg tænker måske, at den kamp, som vi som LGBT+-personer og organisationer har stået i og med på en eller anden måde bliver bredt ud til en langt større demografi, en langt større befolkningsgruppe, som også taler om diskrimination og om krænkelse, om overgreb og om grænser. Og at vi på den måde måske får mainstreamet nogle ting qua det, som også kommer os til gode, men som i virkeligheden gør, at det her bliver vedkommende for os alle sammen og ikke kun for en marginal gruppe.

Niels Ulrik: Nu snakkede jeg tidligere om et forskningsprojekt, vi sætter i gang med Göteborgs Universitet. Mere jeg tænker, at som forsker vil jeg gerne have, at vi på en eller anden måde revitaliserer køn og ligestilling som et legitimt forskningsområde. Selvfølgelig har det en politisk dimension, fordi det handler om samfundsforandringer. Men man kan godt arbejde med det. Altså, det, jeg kunne tænke mig at gøre, det var at arbejde mere eksplorativt med, hvad betyder de her samfundsforandringer, som blandt andet vedrører køn, seksualitet og identitet, for bredere grupper af unge? Hvad betyder det egentlig, hvis vi begynder, hvad tesen er, at se nogle bevægelser, nogle opblødnin-ger af nogle gamle kategorier, etableringen af nogle nye kategorier? Hvilke nye livsmuligheder og hvilke nye barrierer opstår i et ungdomsliv på den måde? Fordi vi ser nogle forandringer nu, og jeg tror ikke, de er til at rulle tilbage. Selvom vi ser kampe, og vi ser modstand, så er vi inde i en fase nu, hvor nogle ting begynder ligesom at tage form.

Louise: Jeg vil egentlig bare gerne sige tusind tak til jer tre, mine gæster i dag, for at komme herind i mit lille studie og være med til at runde Sexhundredetallet sæson to af sammen med mig og året af sammen med mig. Jeg går på barsel meget snart.

Niels Ulrik: Tillykke.

Louise: Tak! Det betyder, at det her officielt er afslutningen på Sexhundredetallet i hvert fald for nu. Tak til jer, der har lyttet med. Tak til alle jer, der har gæstet programmet undervejs. Og så tænker jeg på baggrund af vores snak i dag, så vil jeg gerne sige til den pige, der ligger i min mave: "Kære fremtids-Rigmor." - det skal hun hedde - "Må du vokse ind i et samfund med mindre sexismen, mere ligestilling, og må du føle, at der er plads til at være den, som du kommer til at være, den, som du er. Jeg bliver helt sikkert en kæmpe boomer, men jeg vil gøre mit allerbedste for at være der for dig." Sexhundredetallet er produceret af Vores Tid for Radio LOUD. Tak, fordi du lyttede med.

Alle: God nytår, alle sammen!